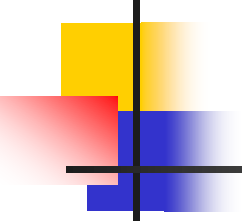

1^η ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Διαδικό Σύστημα Αρίθμησης

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ Ε1
ΑΣΠΑΙΤΕ, 11-01-2012

Δυαδικό Σύστημα

- Έχει βάση τον αριθμό 2
- Κάθε αριθμός σε αυτό μπορεί να παρασταθεί σαν μια αλληλουχία από ψηφία 0 και 1
- Κάθε δυαδικός αριθμός μεγέθους n έχει τη μορφή

$$\mathbf{a_{n-1} \cdots a_2 a_1 a_0}$$

όπου $a_i = \{0, 1\}$

i = δείκτης θέσης του ψηφίου

Παραδείγματα

- 10101 → ΝΑΙ
- 10210 → 'ΟΧΙ
- 1019 → 'ΟΧΙ
- 0101100 → ΝΑΙ

Ανάλυση ενός δυαδικού σε δυνάμεις του 2

- Σε κάθε ψηφίο a_i ενός δυαδικού αριθμού αντιστοιχεί μια δύναμη με βάση το δύο και εκθέτη τον δείκτη θέσης του αντίστοιχου ψηφίου 2^i
- Έστω ο δυαδικός αριθμός

$$\begin{array}{cccccc} \mathbf{a_n} & \mathbf{a_{n-1}} & \dots & \mathbf{a_2} & \mathbf{a_1} & \mathbf{a_0} \\ \downarrow & \downarrow & & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 2^n & 2^{n-1} & \dots & 2^2 & 2^1 & 2^0 \end{array}$$

Παράδειγμα

- Έστω ο δυαδικός αριθμός 10101 αναλύεται σε δυνάμεις του 2:

1	0	1	0	1
↓	↓	↓	↓	↓
2^4	2^3	2^2	2^1	2^0

Μετατροπή ενός δυαδικού σε δεκαδικό αριθμό

- Πολλαπλασιάζω κάθε ψηφίο a_i του αριθμού με την αντίστοιχη δύναμη 2^i $a_i \times 2^i$
- Προσθέτω τους επιμέρους όρους $a_i \times 2^i$

$$\Sigma = a_n \times 2^n + a_{n-1} \times 2^{n-1} + \dots + a_1 \times 2^1 + a_0 \times 2^0$$

Παράδειγμα

- Έστω ο δυαδικός αριθμός 10101
- Πολλαπλασιάζω κάθε ψηφίο a_i του αριθμού με την αντίστοιχη δύναμη 2^i

$$\mathbf{1 \times 2^4} \quad \mathbf{0 \times 2^3} \quad \mathbf{1 \times 2^2} \quad \mathbf{0 \times 2^1} \quad \mathbf{1 \times 2^0}$$

$$\begin{array}{ccccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 16 & 0 & 4 & 0 & 1 \end{array}$$

- Προσθέτω κάθε γινόμενο $a_i \times 2^i$

$$16 + 0 + 4 + 0 + 1 = 21$$

Άσκηση εφαρμογής

Από τους παρακάτω αριθμούς

i) 1031	iv) 01011
ii) 10110	v) 02111
iii) 123401	vi) 10910

α) επιλέξτε έναν δυαδικό και

β) μετατρέψτε τον στον ισοδύναμο δεκαδικό

Λύσεις

Μετατροπή του δυαδικού 10110

1. Αναλύω κάθε ψηφίο του σε δυνάμεις του 2

$$\begin{array}{cccccc} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 2^4 & 2^3 & 2^2 & 2^1 & 2^0 \end{array}$$

2. Πολλαπλασιάζω κάθε ψηφίο a_i με 2^i

$$\begin{array}{cccccc} 1 \times 2^4 & 0 \times 2^3 & 1 \times 2^2 & 1 \times 2^1 & 0 \times 2^0 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 16 & 0 & 4 & 2 & 0 \end{array}$$

3. Προσθέτω όλους τους όρους $a_i \times 2^i$

$$16 + 0 + 4 + 2 + 0 = 22$$

Μετατροπή του δυαδικού 01011

1. Αναλύω κάθε ψηφίο του σε δυνάμεις του 2

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 2^4 & 2^3 & 2^2 & 2^1 & 2^0 \end{array}$$

2. Πολλαπλασιάζω κάθε ψηφίο a_i με 2^i

$$\begin{array}{cccccc} 0 \times 2^4 & 1 \times 2^3 & 0 \times 2^2 & 1 \times 2^1 & 1 \times 2^0 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 0 & 8 & 0 & 2 & 1 \end{array}$$

3. Προσθέτω όλους τους όρους $a_i \times 2^i$

$$0 + 8 + 0 + 2 + 1 = 11$$

Άσκηση αξιολόγησης

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με (Σ) αν είναι σωστές και με (Λ) αν είναι λανθασμένες.

- i. Ένας δυαδικός αριθμός μπορεί να περιέχει ως ψηφία μόνο τους αριθμούς 0 και 1.
- ii. Η βάση του δυαδικού συστήματος είναι ο αριθμός 10.
- iii. Ο αριθμός 01031 ανήκει στο δυαδικό σύστημα.
- iv. Οι αριθμοί 1010 και 1001 είναι ίσοι.

Ανακεφαλαιώνοντας....

- Το δυαδικό σύστημα είναι το απλούστερο σύστημα αρίθμησης
- Παράλληλα πολύ σημαντικό, γιατί αποτελεί τη βάση λειτουργίας του υπολογιστή

Άσκηση για το σπίτι

Αντιστοιχίστε κάθε δυαδικό αριθμό της Στήλης Α με τον ισοδύναμο του δεκαδικό από τη Στήλη Β. Δικαιολογήστε τις απαντήσεις σας.

Στήλη Α

1. 10010

2. 10101

3. 0100

4. 111

Στήλη Β

α. 4

β. 18

γ. 21

δ. 9

ε. 7